

STARTNOTITIE

om te komen tot

INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2019-2022

1. Aanleiding

Op 16 maart 2015 heeft de gemeenteraad het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018 vastgesteld. Dit veiligheidsbeleid was een actualisatie van het eerder vastgestelde veiligheidsplan. Er heeft bij de totstandkoming van het veiligheidsbeleid 2015-2018 geen uitgebreid participatietraject plaatsgevonden, aangezien er zowel lokaal als regionaal geen nieuwe keuzes voor de hand lagen. Het plan is dan ook op basis van de uitgangspunten uit het veiligheidsplan 2010-2013 vormgegeven.

Aangezien het huidige veiligheidsbeleid aan het eind van dit kalenderjaar afloopt is het tijd om weer een nieuw meerjarenbeleidsplan te ontwikkelen in het kader van openbare orde en veiligheid. Ditmaal wordt voorgesteld om binnen het proces voor de totstandkoming van het beleidsplan onze inwoners, ondernemers, de raad en relevante interne- en externe partners proactief te betrekken.

Bij het opstellen van deze startnotitie en het geschetste proces is het coalitieakkoord Opsterland 2018-2022 'Brêge nei de takomst' als uitgangspunt genomen. Zo zal de raad bij het opstellen van het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022 betrokken worden, zodat de raad in positie wordt gebracht om samen prioriteiten te stellen.

2. Waar staan we nu

De gemeente is regisseur op het gebied van de lokale veiligheid. In het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018 heeft de raad prioriteiten gesteld waaraan in de afgelopen vier jaren extra aandacht is besteed. Het strategische doel van dit veiligheidsbeleid is om samen met de partners, burgers en bedrijven te zorgen voor een veilige gemeente, op het gebied van wonen, werken en recreëren. Tevens hebben we gesteld dat we willen dat onze inwoners zich in 2018 in elk geval nog net zo veilig voelen in Opsterland als bij aanvang van het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018 het geval was.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018 gekozen voor een achttal prioriteiten binnen de vijf veiligheidsvelden. Op elk van de onderwerpen zijn subdoelen geformuleerd. Aan het eind van 2018 zal het plan geëvalueerd worden en kan gekeken worden of de gestelde doelen behaald zijn. De vastgestelde prioriteiten zijn:

- Woninginbraken;
- Huiselijk geweld;
- Complexe casuïstiek;
- Uitgaan/horeca;
- Bedrijfsinbraken en bedrijfsterreinen;
- Overlastgevende jeugdgroepen;
- Alcohol/drugs;
- Verkeersveiligheid.

Een aantal uitgangspunten heeft hierbij als rode draad door de veiligheidsaanpak van 2015 tot en met heden heengelopen, namelijk:

- Inwoners kunnen rekenen op een gemeente die blijft investeren in veiligheid;
- Veiligheid is ook een taak voor onze inwoners zelf;
- Initiatieven vanuit de samenleving worden gestimuleerd;
- De gemeente zorgt voor afstemming tussen en verbinding met verschillende partijen;
- Activiteiten van de gemeente worden zo goed als mogelijk afgestemd op de vraag en de behoefte van onze inwoners;
- De gemeente communiceert actief, tijdig, gericht en bij herhaling over acties en maatregelen die genomen worden.

3. Waar willen we naar toe

Met een integraal veiligheidsplan kunnen de diverse veiligheidspartners achter een gezamenlijke visie worden geschaard, de belangrijkste prioriteiten geselecteerd worden en van een concrete aanpak worden voorzien. Bij het opstellen van het huidige veiligheidsbeleid heeft geen uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. We willen dan ook een nieuw meerjaren veiligheidsbeleid opstellen waarbij onze inwoners, ondernemers, de raad en interne- en externe partners nauw betrokken worden, zodat er een breed gedragen integraal veiligheidsbeleid ontstaat voor de jaren 2019 t/m 2022.

Door draagvlak te creëren en helderheid te scheppen over de gezamenlijke doelen wordt een ieder in staat gesteld om vanuit zijn/haar eigen rol een bijdrage te leveren aan een veilig en leefbaar Opsterland.

4. Procesbeschrijving

Het proces voor het opstellen van het integrale veiligheidsbeleid bestaat uit vier fasen, namelijk:

1. Procesbeschrijving (ontwikkelen van een startnotitie + vaststellen)
2. Analysefase (analyseren van aanwezige indicatoren + ophalen informatie van partners/inwoners)
3. Prioriteringsfase (op basis van voorgaande fase stellen van prioriteiten)
4. Uitwerkingsfase (geprioriteerde onderwerpen uitwerken in een nieuw integraal veiligheidsbeleid)

5. Doelen

De hoofddoelstelling van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 is het creëren van een veilige en gezonde leefomgeving voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

Een aantal uitgangspunten lopen hierbij als rode draad door het proces om te komen tot het veiligheidsbeleid voor de komende jaren. Deze uitgangspunten zijn:

- Het veiligheidsbeleid wordt gedragen door de raad, onze inwoners, ondernemers en belangrijkste ketenpartners;
- In het beleid wordt rekening gehouden met landelijke en regionale ontwikkelingen;
- Door het beleid wordt de regierol van de gemeente in het kader van lokale veiligheid versterkt ten opzichte van de ketenpartners;
- Het beleid kent een maximum van 4 a 6 prioriteiten – bij meer prioriteiten komt het prioritaire karakter in gevaar;
- Het beleid laat ruimte om in te kunnen springen op actuele ontwikkelingen, maar meerjarig staat de koers vast;
- Initiatieven uit onze samenleving worden gestimuleerd en het beleid laat ruimte om deze initiatieven te kunnen ondersteunen / faciliteren.

6. 0-meting

Om te kunnen toetsen of de gestelde doelen bereikt worden maken we gebruik van een aantal indicatoren. Zo maken we gebruik van:

- de dorpsspiegels (om het veiligheidsgevoel van onze inwoners te monitoren);
- de gebiedsscan van de politie;
- criminaliteitscijfers van de gemeente; (meten van objectieve veiligheid); en de
- evaluatie van het integraal veiligheidsbeleid 2015-2018

Daar waar mogelijk maken we ook gebruik van objectieve cijfers van andere ketenpartners, zoals bijvoorbeeld brandweer Fryslân, GGD Fryslân of relevante gegevens van het Fries sociaal planbureau. Deze indicatoren zullen verwerkt worden in fase 2 van dit proces, de analysefase.

In de analysefase wordt een veiligheidsanalyse opgesteld. In de veiligheidsanalyse worden de hierboven weergegeven indicatoren uitgewerkt en beoordeeld. De uitkomsten hiervan fungeren uiteindelijk als vertrekpunt / 0-meting voor het prioriteren van onderwerpen en het op te stellen integrale veiligheidsbeleid 2019-2022.

7. Betrokken partijen

Bestuurlijke opdrachtgever, portefeuillehouder veiligheid: Burgemeester van Selm
Ambtelijk Opdrachtgever, teamleider samen leven: Harry Dekkers
Projectleider, beleidsadviseur openbare orde en veiligheid: Yne Age Terpstra
Werkgroep: Enkele medewerkers van de gemeente + belangrijkste ketenpartners

Bij de tot stand koming van het integrale veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt een werkgroep geformeerd. Hierin hebben de volgende partners + interne taakvelden zitting:

- Taakveld openbare orde en veiligheid;
- Taakveld gezondheid;
- Taakveld sociaal domein;
- Taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Taakveld dorpenbeleid;
- Politie;
- Veiligheidsregio Fryslân, brandweer;
- Openbaar Ministerie (op verzoek)

Bij de uitwerking van de gekozen prioriteiten en de uitvoering ervan zullen, afhankelijk van de gekozen prioriteiten, meer partijen betrokken worden.

8. Rol van de gemeenteraad in het proces

De gemeenteraad bespreekt de startnotitie en stelt deze vast. Daarna wordt de veiligheidsanalyse uitgevoerd. De rapportage veiligheidsanalyse, inclusief een advies voor de te kiezen prioriteiten, komt daarna terug naar de gemeenteraad. De gemeenteraad kan aan de hand van deze rapportage de prioriteiten bepalen.

Nadat de raad de prioriteiten heeft bepaald wordt het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 samen met de betrokken partners opgesteld. Daarna zal het plan retour gaan richting de raad voor vaststelling.

Samenvattend zien de te volgen processtappen er als volgt uit:

Stap 1: bespreken en vaststellen van de startnotitie door raad (oktober 2018)

Stap 2: veiligheidsanalyse opstellen door college (november – januari 2019)

Stap 3: prioritering door de gemeenteraad (maart 2019)

Stap 4: opstellen en vaststellen integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 door raad (april - juni 2019)

De planning is zodanig opgesteld dat het nog mogelijk is om de prioriteiten van Opsterland mee te geven voor het opstellen van het regionale beleidsplan veiligheid 2020-2023 Noord Nederland.

9. Betrekken van inwoners en ondernemers

Hoewel de gemeenteraad verantwoordelijk is voor het vaststellen van de prioriteiten en het veiligheidsbeleid, spelen onze inwoners en ondernemers ook een belangrijke rol in dit proces. De inwoners en ondernemers willen we betrekken in de analysefase van dit proces. Naast de analyse van de dorpspiegels, waarin het veiligheidsgevoel gemeten is en de ervaren veiligheid beoordeeld wordt, gaan we actief in gesprek met onze inwoners en ondernemers over wat zij belangrijk vinden. Welke onderwerpen verdienen volgens hen de komende jaren extra aandacht.

Dit willen we gaan doen door zogenaamde 'kokersessies' te organiseren. Bij de sessies gaan veiligheidsprofessionals laagdrempelig in gesprek met inwoners over wat zij belangrijk vinden in de gemeente. Daarbij worden kokers neergezet die ieder een bepaald veiligheidsthema vertegenwoordigen, zoals: woninginbraken, overlast door jeugd, verkeersveiligheid, etc. Inwoners krijgen vervolgens een aantal munten die zij kunnen verdelen over de kokers. Ook is het mogelijk om meerdere munten aan één onderwerp te besteden. Op deze manier krijgen we inzichtelijk waar onze inwoners en ondernemers op dit moment de meeste hinder van ondervinden en welke onderwerpen volgens hen de komende jaren extra aandacht verdienen.

Bijkomend voordeel is dat inwoners en ondernemers gelijktijdig in gesprek raken met veiligheidsprofessionals, zoals de beleidsadviseurs van de gemeente, de wijkagenten of zelfs de burgemeester. Dit kan mooie neveninformatie opleveren over wat er speelt in de dorpen.

Deze kokersessies gaan we organiseren op druk bezochte plekken, zoals bij markten en winkelcentra, maar we gaan ook op zoek naar specifieke doelgroepen. Zo zullen we sessies gaan organiseren in seniorencomplexen, jongerencentra of bij ondernemers. Tevens wordt er een digitale versie van de kokersessie gemaakt, zodat mensen via de digitale weg in de gelegenheid worden gesteld om hun mening te geven.

10. Kosten

In de begroting is structureel € 15.000,- opgenomen ten behoeve van integrale veiligheid. Van deze middelen wordt de gemeentelijke bijdrage aan het Veiligheidshuis Fryslân, het RIEC en burgernet bekostigd. Jaarlijks is er dan nog circa € 5.000,- te besteden aan maatregelen die voortvloeien uit het integrale veiligheidsbeleid of in dit geval kunnen bijdragen aan het proces van totstandkoming integraal veiligheidsbeleid 2019-2022.

In de totstandkoming van het integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 zitten voornamelijk ambtelijke uren. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de urenbesteding van de regisseur, (in deze één van de beleidsadviseurs openbare orde en veiligheid) de secretaris en de overige partners. De geschatte tijdsbesteding ziet er volgt uit: regisseur 300 uren, secretaris 200 uren en de overige partners gezamenlijk 80 uren.

Planning

In onderstaand schema schetsen we het proces op hoofdlijnen. Tevens worden de besluitvormingsmomenten van de raad weergegeven.

